

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/27526-Υ'**

**Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 4**

Αθήνα, 06 Ιουνίου 2025

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην από 16-05-2025 με αριθμό 5407 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κ. ΧΗΤΑ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και η Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπίζεται ουσιαστικά το ζήτημα των αυξημένων προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, με απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και στο κράτος δικαίου. Στην κατεύθυνση αυτή, αναλαμβάνονται όλες οι απαραίτητες πρωτοβουλίες και εκδηλώνονται οι προσήκουσες ενέργειες, ώστε να διασφαλίζεται ο απόλυτος σεβασμός στα δικαιώματα των παράτυπων μεταναστών και προσφύγων, καθώς και ο έλεγχος της νομιμότητάς τους στη χώρα μας και η σύννομη κυκλοφορία/διακίνησή τους στον ενιαίο χώρο Schengen.

Στο σημείο αυτό, γίνεται μνεία ότι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων κάθε προσώπου που διέρχεται τα εξωτερικά σύνορα της χώρας μας, ανεξαρτήτως εθνικότητας ή μεταναστευτικής ιδιότητας, αποτελεί βασική επιδίωξη του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και προς τούτο, έχουν δοθεί σαφείς κατευθυντήριες εντολές και οδηγίες στις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας όλων των παράτυπων μεταναστών και προσφύγων που αφικνούνται στη χώρα, επιδεικνύοντας ιδιαίτερη μέριμνα για το δικαίωμα υποβολής αιτήματος διεθνούς προστασίας και άσκησης των προβλεπόμενων ένδικων μέσων.

Υπό το πρίσμα αυτό, οι περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, εφαρμόζουν ένα συνεκτικό πλέγμα δράσεων για τη διαχείριση της μη νόμιμης μετανάστευσης και την επιτήρηση των συνόρων, εναρμονισμένο με τα νομικά και επιχειρησιακά πρότυπα, πάντοτε τηρούμενων των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων και της μη επαναπροώθησης. Διευκρινίζεται ότι ουδείς υπό κράτηση αλλοδαπός αιτών διεθνή προστασία επαναπροωθείται μέχρι την εξέταση της συναφούς αίτησής του (βούληση υποβολής αιτήματος διεθνούς προστασίας, καταγραφή αιτήματος, εξέταση σε α' βαθμό, εξέταση προσφυγής, τυχόν άσκηση ένδικου μέσου/βοηθήματος ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων), σε πλήρη συμμόρφωση με το εσωτερικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο και ιδίως, κατ' επιταγή της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και των διαδικασιών που προβλέπονται

στις Οδηγίες 2011/95/ΕΕ, 2013/33/ΕΕ και 2013/32/ΕΕ, όπως αυτές έχουν ενσωματωθεί στην εθνική μας νομοθεσία [ν. 4939/2022 (Φ.Ε.Κ. Α' - 111)], καθώς και της συναφούς νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι η χώρα μας έχει θέσει σε εφαρμογή ένα σύστημα τριών επιπέδων για τη διερεύνηση καταγγελιών περί «άτυπων επαναπροωθήσεων» από στελέχη επιβολής του νόμου. Ειδικότερα, σε διοικητικό επίπεδο, τονίζεται ότι, μόλις γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες οιαδήποτε πληροφορία σχετική με συναφείς ισχυρισμούς ή καταγγελίες, διατάσσεται -χωρίς καθυστέρηση- η διενέργεια πειθαρχικού έλεγχου. Επίσης, περιπτώσεις καταγγελιών για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα σύνορα διερευνώνται τόσο από τις δικαστικές (εισαγγελικές) Αρχές, όσο και από τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές της χώρας (Εθνική Αρχή Διαφάνειας και Συνήγορος του Πολίτη).

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι για τη διασφάλιση της ρήτηρας μη επαναπροώθησης, ειδικοί επιστήμονες του Συνηγόρου του Πολίτη -στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της εν λόγω Ανεξάρτητης Αρχής- διενεργούν εξωτερικούς ελέγχους στις προγραμματισμένες επιχειρήσεις επανεισδοχής, κατ' εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης Ε.Ε. - Τουρκίας (Βρυξέλλες, 18-03-2016), αλλά και στη διαδικασία επιστροφών, εν γένει, με γνώμονα τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των υπό επιστροφή αλλοδαπών, κατά τη διάρκεια της επιχείρησης και έως την παράδοσή τους στις τουρκικές Αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, από πλευράς Ελληνικής Αστυνομίας παρέχεται κάθε απαραίτητο στοιχείο και πληροφορία, προς διευκόλυνση της Ανεξάρτητης Αρχής, κατά τη διενέργεια του ελέγχου, στην εξατομικευμένη αξιολόγηση έκαστης περίπτωσης αλλοδαπού, βάσει του άρθρου 4 (παρ. 5) του ν. 3094/2003 (Φ.Ε.Κ. Α' - 10), ως ισχύει.

Ενταύθα, διευκρινίζεται ότι η παρακολούθηση της πλήρους συμμόρφωσης με τα θεμελιώδη δικαιώματα ενισχύθηκε, έτι περαιτέρω, με τις διατάξεις του ν. 4960/2022 (Φ.Ε.Κ. Α' - 145), σύμφωνα με τις οποίες, στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συστάθηκαν το Αυτοτελές Γραφείο Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRO), καθώς και η Ειδική Επιτροπή για τη Συμμόρφωση με τα Θεμελιώδη Δικαιώματα [άρθρα 49 (παρ. 1) και 50 (παρ. 1) του εν λόγω νόμου].

Στο πλαίσιο δε των Κοινών Επιχειρήσεων του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), που διεξάγονται στην ελληνική επικράτεια, υφίσταται ένα ολοκληρωμένο πλέγμα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, βασισμένο στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Νοεμβρίου 2019, όπου περιλαμβάνονται Κώδικας Δεοντολογίας, Μηχανισμός Αναφοράς Σοβαρών Περιστατικών (Serious Incident Reports/SIRs), Μηχανισμός Καταγγελιών (Complaints Mechanism), Αξιωματούχοι Εποπτείας και Παροχής Συμβουλών για τα ζητήματα των θεμελιωδών δικαιωμάτων (Fundamental Rights Monitors/FROMs), πειθαρχικές κυρώσεις και δυνατότητα τερματισμού της επιχειρησιακής δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών και συνεχών παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων από κράτη - μέλη.

Στην κατεύθυνση της βέλτιστης υποστήριξης του Frontex από τις εθνικές Αρχές, τόσο η Ελληνική Αστυνομία όσο και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή έχουν διορίσει Αξιωματικούς - Συνδέσμους, κατά τις επιχειρησιακές δράσεις στα εξωτερικά σύνορα, οι οποίοι συνεργάζονται με το Γραφείο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Οργανισμού, προς διευκόλυνση της επικοινωνίας και της παρακολούθησης της συμμόρφωσης του συμμετέχοντος προσωπικού

με τα θεμελιώδη δικαιώματα, στο πλαίσιο των προσφυγικών - μεταναστευτικών ροών προς την ελληνική επικράτεια.

Κατόπιν των ανωτέρω, υπογραμμίζεται ότι οι ως άνω Μηχανισμοί Αναφοράς Σοβαρών Περιστατικών και Καταγγελιών είναι σημαντικοί για την παρακολούθηση πιθανών παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα σύνορα από πλευράς Αξιωματούχων επιβολής του νόμου που εμπλέκονται σε Κοινές Επιχειρήσεις του Frontex. Σημειώνεται ότι μετά τη λήψη συναφών αναφορών/καταγγελιών από το Γραφείο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Frontex (ως αρμόδια Αρχή του Οργανισμού για τη διαχείρισή τους), οι ελληνικές Αρχές οφείλουν να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τα υπό εξέταση περιστατικά και τις επακόλουθες έρευνες, σε εθνικό επίπεδο. Οι προρρηθείσες καταγγελίες (complaints) αποστέλλονται, ταυτόχρονα, για ενημέρωση στον Συνήγορο του Πολίτη, ώστε να εξετάσει εάν θα επιληφθεί -είτε με ίδια έρευνα είτε με την προώθηση των υποθέσεων προς διοικητική διερεύνηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες-, ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του θεσμού του FRO, έχουν εκπονηθεί κείμενα στρατηγικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενώ, αξίζει να επισημανθεί ότι ουδεμία καταγγελία σχετική με επαναπροώθηση είχε υποβληθεί, έως την 21-05-2025, σε αυτόν.

Ως προς την παρουσία του Frontex στη χώρα μας -η αποστολή και τα όρια του οποίου καθορίζονται, σαφώς, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896, ως ισχύει-, τονίζεται ότι αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο λειτουργίας ενός κοινώς αποδεκτού ευρωπαϊκού μηχανισμού τεχνικής συνδρομής, ανταλλαγής επιχειρησιακών δεδομένων, επιτήρησης με εξειδικευμένα μέσα και επιμόρφωσης προσωπικού και είναι πλήρως επικουρική, αλλά και κρίσιμη για τη διατήρηση της ευρωπαϊκής συνοχής στα ζητήματα της φύλαξης των εξωτερικών συνόρων, του εντοπισμού δευτερογενών μεταναστευτικών ροών και της εφαρμογής ενιαίων επιχειρησιακών προτύπων. Η συνεργασία μας με τον Frontex συνιστά επιχειρησιακό εργαλείο ενίσχυσης της εθνικής επιχειρησιακής διάταξης, υπό τις οδηγίες και τον απόλυτο έλεγχο των αρμόδιων ελληνικών Αρχών και η συμβολή του περιορίζεται αυστηρά σε υποστηρικτικό ρόλο, για την ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, χωρίς δυνατότητα παρέμβασης σε ζητήματα εθνικής αρμοδιότητας ή στρατηγικού σχεδιασμού.

Καθίσταται δε γνωστό ότι η επιχειρησιακή αξιοποίηση του Frontex προσεγγίζεται υπό το πρίσμα της Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων και της Μετανάστευσης, που στηρίζεται σε τρεις βασικούς άξονες, ήτοι, στην αποτελεσματική φύλαξη των συνόρων, τον σεβασμό των διεθνών υποχρεώσεων, καθώς και στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής. Άλλωστε, η συμμετοχή σε ευρωπαϊκές δομές και επιχειρήσεις επιτρέπει την προσαρμογή των εθνικών μέσων σε ένα δυναμικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο επιχειρησιακό περιβάλλον, χωρίς να αναιρεί τον εθνικό έλεγχο ή την πρωτοβουλία. Επιπρόσθετα, σε περιοχές με σύνθετες μορφές απειλής (ήτοι, θαλάσσια σύνορα, παραποτάμιες οριογραμμές και υβριδική πίεση), η τεχνική υποστήριξη και η ανταλλαγή πληροφοριών συμβάλλουν, ουσιαστικά, στην έγκαιρη αναγνώριση κινδύνων και την αύξηση της επιχειρησιακής ανθεκτικότητας.

Εκ των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι οιαδήποτε ενδεχόμενη τροποποίηση στο υφιστάμενο πλαίσιο συνεργασίας με ευρωπαϊκούς επιχειρησιακούς μηχανισμούς ή στη λειτουργική παρουσία έτερων Φορέων στην ελληνική επικράτεια, απαιτεί προηγούμενη,

τεκμηριωμένη αξιολόγηση, βάσει συγκεκριμένων επιχειρησιακών κριτηρίων, όπως η συνοχή των εθνικών δυνάμεων ασφάλειας, η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων δομών, η συνταγματική κατανομή των αρμοδιοτήτων, η αρχή της αναλογικότητας μεταξύ αναμενόμενης ωφέλειας και επιχειρησιακού κόστους, καθώς και η ανάγκη πλήρους ευθυγράμμισης με τους στόχους και τις αρχές της προαναφερόμενης Εθνικής Στρατηγικής.

Τέλος, υπογραμμίζεται ότι το Υπουργείο μας, εντός του κύκλου των αρμοδιοτήτων του, παρακολουθεί και διαχειρίζεται με την απαραίτητη διακριτικότητα και ευαισθησία, μέσω των αρμόδιων Υπηρεσιών του, όλα τα ζητήματα που άπτονται της εθνικής ασφάλειας, έχοντας ήδη οικοδομήσει το απαιτούμενο πλαίσιο ουσιαστικής και αποτελεσματικής συνεργασίας με τους λοιπούς συναρμόδιους Φορείς και Αρχές.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**